

Ortografia Metodą Hakową

Nauka ortografii jest bardzo ważnym elementem kształcenia języka uczniów. Jednym z warunków ogólnego wykształcenia człowieka jest umiejętność poprawnego pisania.

Według J. Malendowicz podstawowym celem nauczania ortografii jest wytworzenie u uczniów nawyku ortograficznego pisania, które powinno być z czasem czynnością zautomatyzowaną. Na poprawne wypowiedzianie się w piśmie zdaniem Malendowicz składają się poprawność:

- ortograficzna (z interpunkcją łącznie),
- gramatyczna,
- semantyczna,
- stylistyczna,
- kompozycyjna.

Poprawność ortograficzna pełni tu zasadniczą funkcję, ponieważ stopień zrozumienia zapisanego tekstu zależy od formy zapisu wyrazów. W pełni poprawny ortograficzny zapis może zapewnić jednoznaczne zrozumienie odczytanego tekstu.

Dzieci w młodszym wieku mają trudności z poprawnym pod względem ortograficznym zapisem wyrazów. Główną przyczyną to: rozbieżność między mową a pismem. Ortografia polska tylko w pewnej części opiera się na fonetyce. Pisanie wielu wyrazów ma swe uzasadnienie w morfologii, w tradycji pisanej języka; jest również wynikiem umownego, graficznego przedstawienia pewnych połączeń głosowych. Bez względu na to, która z zasad (fonetyczna, morfologiczna, historyczna czy konwencjonalna) stanowi podstawę pisowni materiał ortograficzny podzielono na dwie grupy, związane:

1. z pisownią motywowaną (opartą na wyraźnie sprecyzowanych przepisach ortograficznych).
2. z pisownią nie motywowaną.

W nauczaniu pisowni motywowanej celowe jest najpierw uświadomienie uczniom normy ortograficznej, a potem prawidłowe stosowanie jej w odpowiednich ćwiczeniach z tego zakresu.

W nauczaniu pisowni nie motywowanej należy wprowadzać zapisy ortograficzne w miarę potrzeby.

Nauczanie ortografii dzieci w młodszym wieku szkolnym ma na celu:

- opanowanie reguł ortograficznych i właściwe ich stosowanie w pisowni,
- wyrobienie poczucia odpowiedzialności za napisane słowo (wiąże się to z powstaniem potrzeby poprawnego pisania i chęcią jej zaspokajania),
- rozumienie, że poprawna pisownia jest pożądaną formą kontaktów społecznych,
- pobudzenie (w toku pisania) uwagi czynnej, jak również odczucie trudności ortograficznej danego wyrazu,
- wykształcenie spostrzegawczości ortograficznej, polegającej na łatwości zauważania błędu , nieprawidłowości własnego zapisu lub odczytywanego aktualnie tekstu,
- zapobieganie błędom w zapisie wyrazów o trudnej pisowni.

Podstawowym więc zadaniem nauczania ortografii dzieci w młodszym wieku szkolnym jest kształtowanie umiejętności poprawnego pisania .Według W. Okonia „ umiejętność ortograficzna” to sprawność w posługiwaniu się właściwymi regułami ortograficznymi przy zapisie wyrazów i zdań.

CO TO JEST METODA HAKOWA?

Metoda hakowa - jest rodzajem mnemotechniki, w której wykorzystujemy haki pamięciowe, aby w szybki i łatwy sposób przyswoić określony materiał. Metoda ta angażuje obie półkule mózgu wykorzystując historyjki, skojarzenia i obrazy. Autorem ortografii metodą hakową jest Europejski Instytut Szkoleniowy

METODA HAKÓW PAMIĘCIOWYCH

Pierwszym krokiem w tej metodzie to przyporządkowanie symboli do sześciu podstawowych trudności ortograficznych jakimi są: **Ó, U, Ź, RZ, CH, H.**

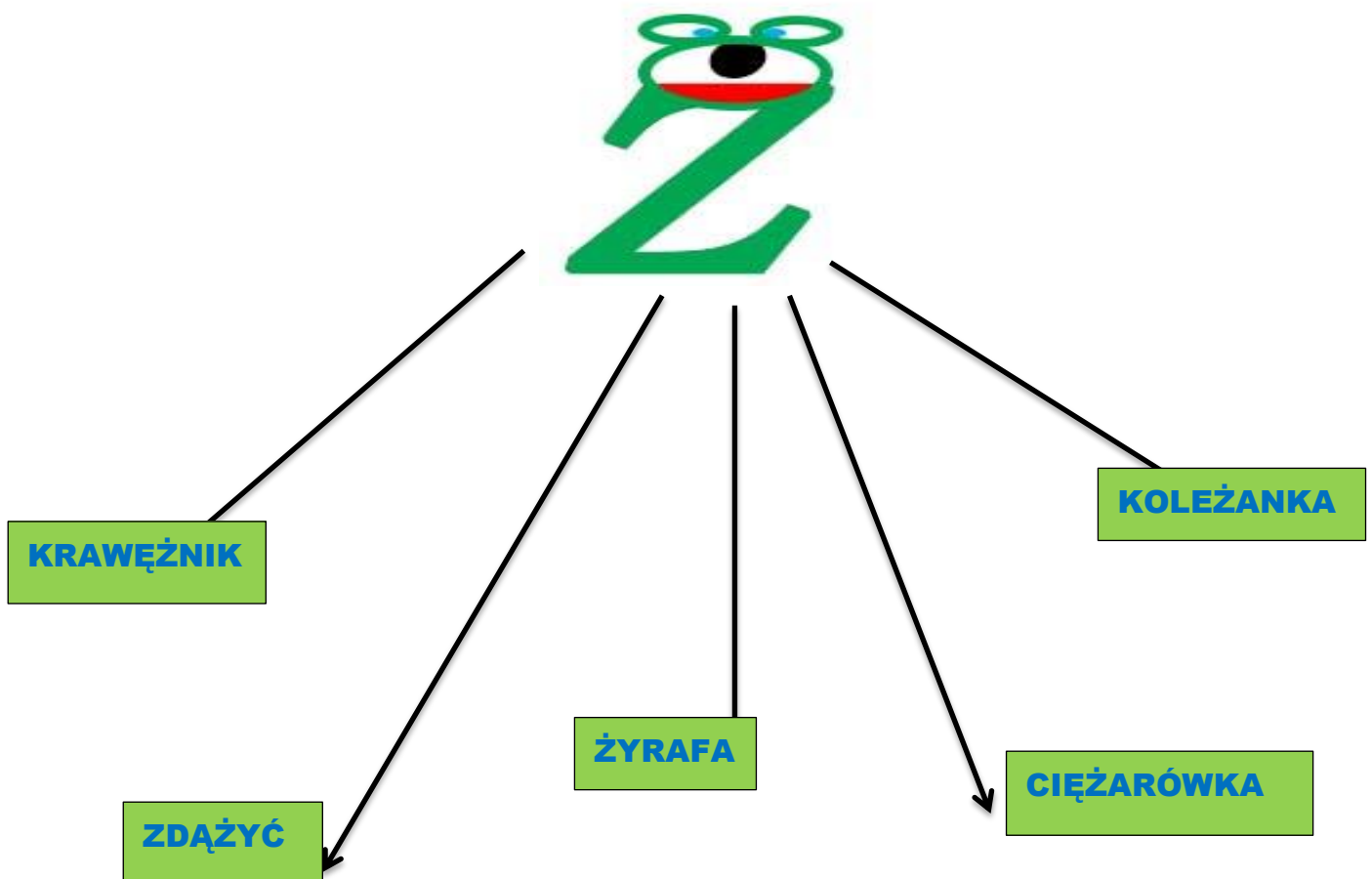
Przykład z **Ź**

Do literki przyporządkujemy symbol **ŻABY**. Ważne, aby ten symbol miał również w sobie daną trudność ortograficzną. Od razu przyporządkujemy kolor. W przypadku żaby jest to **kolor zielony**.

Dobrze jest wpisać dany symbol w literę. Tutaj pomoże Wam Wasza kreatywność i zdolności plastyczne. Ale spokojnie, każdy z Was sobie z tym poradzi. Ten symbol powinien być prosty i szybki do namalowania, bez zbędnych upiększeń czy pogrubień. Tak aby dziecko mogło go łatwo odwzorować.

Następnie kiedy dziecko poznaje kolejne wyrazy z „Ż” np. krawężnik, koleżanka, żyrafa, ciężarówka, zdążyć, to tworzymy krótkie skojarzenia z naszym „hakiem” czyli **ŻABA**:

Skojarzenia

- Żaba potknęła się o krawężnik.
- Żaba ma koleżankę żyrafę.
- Żaba jechała ciężarówką.
- Żaba nie zdążyła na mecz piłki nożnej.

Po stworzeniu tych krótkich skojarzeń, zadajemy pytanie:

- Przez jakie **Ż** napiszesz słowo „krawężnik”?

Dziecko bardzo często już po jednym powtórzeniu odpowiada prawidłowo i teraz aby ta wiedza utrwaliła się na dłużej pytamy:

- **A dlaczego przez Ż ?**

- Ponieważ żaba potknęła się o krawężnik.

Nie zapomnijcie o pytaniu „**Dlaczego.... ?**”, jest ono kluczowe w procesie zapamiętywania.

Gorąco zachęcam Was do wypróbowania tej metody. Na początku powinniśmy pokazać naszemu dziecku jak z nią pracować i Wy rodzice będziecie tworzyć symbole i skojarzenia. Jednak później zachęcajcie dzieci, aby robiły to samodzielnie, wtedy jeszcze łatwiej przyswoją poznawaną wiedzę.

ZYRAFA , KOLEŻANKA , KRAWĘŻNIK

Ortograficzne haki pamięciowe

1. **Rzodkiewka** odpowiadająca za wyrazy z **RZ**,
2. **Urwis** odpowiadający za wyrazy z **U**,
3. **Żaba** odpowiadająca za wyrazy z **Ż**,
4. **Hiena** odpowiadająca za wyrazy z **H**.
5. **Ósemka** odpowiadająca za wyrazy z **Ó**.
6. **Chińczyk** odpowiadający za wyrazy z **CH**

W opracowywaniu powyższego artykułu wykorzystano niektóre treści z artykułów z poniższych stron internetowych:

<https://nietylkodlamam.pl/ortografia-metoda-hakowa/>

<https://konfabula.pl/ortografia-latwa-rzecz/>